

OPINIE | 22 november 2019

The slippery slope: van nepotisme naar corruptie

⌚ Leestijd van ongeveer 3 minuten 💬 4 reacties

Het was weer eens een vrolijke Accountantsdag. Van een grafstemming zoals vorig jaar, na de toespraak van Hoekstra die de instelling van de Commissie Toekomst Accountancysector aankondigde, was ditmaal geen sprake. Zeker niet nadat scheidsrechter én cabaretier Bas Nijhuis de show stal met een aanstekelijk betoog.

Inhoudelijk was er onder meer een sessie met Moniek Hutten en Bart Koning. De eerste is criminologe bij de FIOD en zij sprak onder meer over de *slippery slope* of glijdende schaal die de FIOD vaak waarneemt. Frauderen begint met kleine dingen en het wordt van kwaad tot erger.

Bart de Koning is journalist. Hij schreef het boek *Vriendjespolitiek: fraude en corruptie in Nederland*, waarvoor ik hem vorig jaar op het Fraude Film Festival een prijs mocht uitreiken. Een lezenswaardig boek, waaraan hij tijdens de Accountantsdag refereerde door in te gaan op de *slippery slope* van nepotisme, dat kan ontaarden in corruptie.

In zijn boek stelt De Koning dat we deze problematiek in Nederland ontkennen. Daarbij haalt hij politiek wetenschapper Koen Koch aan, die stelt: "En als er toch een schandaal opduikt, dan hebben we een typische Nederlandse aanpak om de illusie van de onkreukbaarheid van het openbaar bestuur en dus ons zelfrespect in stand te houden." We bouwen een dubbele verdedigingswal, volgens Koch. Eerst ontkennen we het schandaal, dan komt er "de tussenfase van een meestal langdurig onderzoek" en dan de conclusie "dat er eigenlijk niet zo veel aan de hand is".

De Koning geeft aan dat Koch die woorden twintig jaar geleden opschreef en dat ze nog steeds actueel zijn, zo blijkt keer op keer. En zo is het. Ik heb meerdere onderzoeken op dit gebied mogen uitvoeren, onder meer het onderzoek naar Hooijmaijers (voormalig gedeputeerde, provincie Noord-Holland). Ook in dat onderzoek ging het om nepotisme, vriendendiensten, (de schijn van) belangenverstrengeling en corruptie. Net als in het onderzoek naar de Limburger Jos van Rey, die onlangs zijn ontnemingszaak bij Justitie afkocht.

Op [Wikipedia](#) wordt een goede uitleg gegeven van 'nepotisme', oftewel het verlenen van vriendendiensten. Gesteld wordt: "Het is aan te nemen dat geen enkele organisatie vrij is van nepotisme. Het is typisch menselijk om een voordeel of benoeming te (willen) verlenen aan een gelijkgestemde, of iemand die men tenminste kent." Dit gebeurt vaak onder het mom van 'voor wat,

LAATSTE DISCUSSIE

DISCUSSIE | Column | 17 januari 2020

MCA-discussie vraagt om nuance

DISCUSSIE | Column | 16 januari 2020

Pleidooi voor wetenschappelijk onderzoek buiten de gebaande paden

DISCUSSIE | Opinie | 14 januari 2020

Accountant en kasstroomoverzicht: een reactie

DISCUSSIE | Column | 10 januari 2020

Beste collega's,

DISCUSSIE | Opinie | 09 januari 2020

Accounttech in 2020: niet alleen voor 'experts'

[Meer discussie](#)

hoort wat'.

Wikipedia geeft aan dat nepotisme een vorm van 'patronage' kan zijn, waarbij de patroon de cliënt helpt in zijn carrière: "*De dienstverlening kan ook wederzijds zijn op een informele 'quid pro quo' basis: als jij mijn rug wast, was ik de jouwe. Er ontstaat immers een band op grond waarvan de bevoordeler kan verwachten dat de bevoordeelde wat terugdoet.*"

Normaal zou ik – als wetenschapper – Wikipedia niet als primaire bron opvoeren. Er bestaat immers afdoende literatuur over dit thema. Ware het niet dat Wikipedia bij de uitleg van de terminologie die ik hier opvoer een voorbeeld geeft dat de accountancy raakt, namelijk: "*Zo kan bijvoorbeeld A die met zijn miljardenonderneming klant is bij een accountantskantoor, dat kantoor onder druk zetten om B tot partner te benoemen. A zal dan wel van B verwachten dat hij niet te moeilijk doet over het aftekenen van jaarrekeningen, ook als die wellicht dubieus zijn.*"

Ik had niet verwacht een dergelijk voorbeeld op Wikipedia tegen te komen. Maar het sluit naadloos aan op het betoog van De Koning op onze jaarlijkse toogdag.

Nepotisme en patronage zijn wat mij betreft overigens net zo erg als corruptie. Juist omdat het vaak onder de radar blijft. Juist omdat, zoals De Koning en Koch beschrijven, het vaak in de doofpot gaat. Zo vraag ik me af aan welke bron het accountantsvoorbeeld op Wikipedia nou precies is ontleend...

Wat vindt u van deze opinie?

Reacties

[Spelregels debat](#)

Deel dit artikel

Marcel Pheijffer (1967) is hoogleraar Forensische Accountancy aan de universiteiten Nyenrode en Leiden.

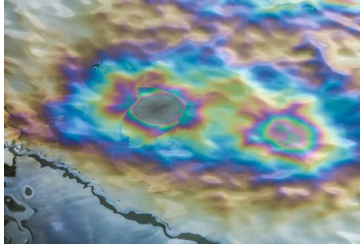
GERELATEERD

NIEUWS | 06 februari 2019

Topman SBM moet getuigen over corruptiezaak

Topman Bruno Chabas en commissaris Sietze Hepkema van maritiem oliedienstverlener SBM Offshore moeten getuigen in verband met de grote corruptieaffaire bij het

NIEUWS | 05 december 2017

Aangifte tegen Shell om corruptiezaak Nigeria

Shell heeft ook in Nederland een aangifte aan zijn broek voor de grote corruptiezaak in Nigeria. →

NIEUWS | 05 december 2017

Corruptieproces dienstauto's is "een show"

"Een show en een gevecht tegen een grootmacht". Zo typeerde Jacques H. dinsdag het proces rond de mogelijke corruptie bij de aanschaf van duizenden dienstauto's... →

NIEUWS | 08 november 2017

Oud-minister Hillen gehoord in corruptiezaak

Oud-minister van Defensie, Hans Hillen, moet getuigen in een corruptiezaak rond de aankopen van dienstauto's door de overheid. →

Aanmelden nieuwsbrief

Ontvang elke werkdag (maandag t/m vrijdag) de laatste nieuwsberichten, opinies en artikelen in uw mailbox.

Bent u NBA-lid? Dan kunt u zich ook aanmelden via uw [ledenprofiel op MijnNBA.nl](#).

Upgrade naar een [ondersteunde browser](#) om een reCAPTCHA-uitdaging te ontvangen.

[Waarom gebeurt dit?](#)

[Privacy - Voorwaarden](#)

Uw e-mail adres

Aanmelden

Accountant is een uitgave van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

NBA

ACCOUNTANT.NL

[Home](#)
[Nieuws](#)
[Discussie](#)
[Vaktechniek](#)
[Achtergrond](#)
[In & Uit](#)
[Feiten & Cijfers](#)
[Tucht](#)

DOSSIERS

[Arbeidsmarkt](#)
[ICT](#)
[Opleiding](#)
[alle dossiers](#)

[Fiscaal](#)
[Kwaliteit en toezicht](#)
[Pensioen](#)

[Fraude en witwassen](#)
[Mkb](#)
[Publiek belang](#)

Accountant maakt gebruik van cookies om de website te analyseren en te verbeteren en om advertenties te tonen. Door op 'akkoord' te klikken geeft u toestemming voor het gebruik van cookies. In de [cookieverklaring](#) vindt u meer informatie over het gebruik van cookies op deze site.

Akkoord

© 2020 NBA (0 9 0 0) | [Contact](#) | [Disclaimer](#) | [Privacyverklaring](#) | [Cookieverklaring](#) | [Spelregels debat](#) | [Volg ons op Twitter](#) | [NBA.nl](#)